

Aktivnosti OCD kao odgovor na Covid- 19

9-15. jun

Proglašenje pandemije i mere Vlade Srbije na suzbijanju korona virusa promenile su i delovanje organizacija civilnog društva. Monitoringom je obuhvaćeno 145 organizacija civilnog društva iz cele Srbije. Najveći broj OCD, skoro trećina, bavi se humanitarnim radom, dok svoje redovne aktivnosti obavlja manje od 15 organizacija. Pored humanitarnog rada, ostale oblasti u koje se mogu svrstati aktivnosti organizacija su: monitoring, informisanje, psihosocijalna podrška i zagovaračke akcije. Kada je reč o pojedinačnim aktivnostima u okviru ovih oblasti to su: pružanje pravne pomoći, monitoring ljudskih prava, pružanje psihološke pomoći, bavljenje zdravstvenom zaštitom, umrežavanjem, edukacijom i prikupljanjem sredstava. Nešto manje od polovine organizacija koje su obuhvaćene monitoringom je aktivno u Beogradu, a ostale OCD su raspoređene širom Srbije.

Posebno je važno istaći delovanje organizacija koje rade sa najugroženijim grupama, kroz informacije o lošem trenutnom stanju i mogućim posledicama pandemije na grupe kojima se bave, a to su osobe sa invaliditetom, žene, decu i stare, kao i migrante i beskućnike.

Iako je vanredno stanje u Srbiji ukinuto 6. maja prema dostupnim podacima organizacije će nastaviti da svoje aktivnosti organizuju na način na koji su to činile i vanrednom stanju naročito imajući u vidu da će posledice pandemije organizacije ali i njihovi korisnici osetiti u narednom periodu.

U nastavku se nalaze aktivnosti nekih organizacija koje su sprovedene u proteklom periodu:

MONITORING

-Biro za društvena istraživanja- BIRODI, u želji da doprinese očuvanju izborne javnosti, započinje dnevno predstavljanje nalaza monitoringa izveštavanja u dnevnicima na TV sa nacionalnom frekvencijom i televizije N1 o akterima izborne kampanje. Podatke će prikazivati u dnevnoj i zbirnoj tabeli. Objavili su zbirne podatke za period [8-13. jun](#) kao i podatke za [12-13. jun](#).

- Centar za slobodne izbore i demokratiju (CeSID) [saopštio](#) je da će zajedno sa IPSOS Srbija organizovati paralelno brojanje glasova i prvi objaviti procene izlaznosti i izbornih rezultata u izornoj noći 2020. Za ovu priliku će biti pripremljen stratifikovan uzorak od 500 biračkih mesta sa kojih će se tokom dana prikupljati podaci o izlaznosti odnosno tokom večeri o izbornim rezultatima. Tokom izbornog dana, CeSID i Ipsos Srbija će pet puta objavljivati procene izlaznosti (preseći u 09:00, 11:00, 14:00, 17:00 i 19:00), dok se prvi rezultati očekuju oko 20.45 posle čega će se uživo ažurirati do momenta do kada Ipsos Srbija i CeSID ne objave preliminarnu procenu izbornih rezultata i pripadajućih mandata.

- Inicijativa za ekonomska i socijalna prava A11 objavila je rezultate istraživanja o stanju o potrebama raseljenih lica u neformalnim kolektivnim centrima pod nazivom [„Kako izgleda život u neformalnim kolektivnim centrima u Srbiji?”](#). Istraživanje je obavljeno je u oktobru i novembru 2019. godine i obuhvatilo je sedam opština¹ sa deset neformalnih kolektivnih centara (od kojih je jedna trećina neformalnih romskih naselja) i veličinom uzorka od 95 domaćinstava u kojima ukupno živi 395 članova. Jedinica sprovedenog istraživanja bila su domaćinstva, a korišćen je prigodan kvotni uzorak, s najmanje jednom trećinom od procenjenog broja domaćinstava iz svakog neformalnog kolektivnog centra.

*Mapiranje partnerski podržava Tim Ujedinjenih nacija za ljudska prava u Srbiji

- **Nacionalna koalicija za decentralizaciju (NKD)** je, u okviru inicijative Biram koga biram, [analizirala podnete izborne liste za izbore](#) za narodne poslanike Narodne skupštine Republike Srbije, koji su zakazani za 21. jun. U fokus su stavili teritorijalnu zastupljenost, kao i pozicioniranost kandidata iz četiri najveća grada – Beograda, Novog Sada, Niša i Kragujevca, na podnetim izbornim listama. Kako navode povod za ovo istraživanje jeste činjenica da građani i građanke 57 od 174 gradova i opština u Srbiji u poslednja četiri saziva Narodne skupštine nisu imali predstavnika u parlamentu, a u aktuelnom sazivu nema ga više od polovine opština u Srbiji (107). I dok su u protekla četiri saziva poslanici iz Beograda imali čak 360 mandata, građani 13 opština u Srbiji nikada nisu imali svoje predstavnike u Narodnoj skupštini.

-**Nacionalni konvent o Evropskoj Uniji** je u okviru RG za Poglavlje 23 izdala [saopštenje](#) povodom završetka javnih konsultacija u pogledu revidiranja Akcionog plana za Poglavlje 23. Radna grupa apeluje na Vladu da ne usvaja ovaj dokument od strateške važnosti za proces pristupanja Evropskoj uniji ukoliko ga dobije na usvajanje pre održavanja parlamentarnih izbora. Budući da je Vladi istekao mandat i nema pun legitimiteta za donošenje bitnih odluka po budućnost zemlje, dokument ne bi trebalo usvajati sada, kada već nije usvojen u prethodnih 18 meseci, navedeno je u saopštenju. Radna grupa smatra i problematičnim što veliki deo, navodno prihvaćenih komentara, suštinski nije prihvaćen u predloženom obliku.

-**Beogradski fond za političku izuzetnost (BFPE)** je održao [četvrti webinar](#) u okviru projekta Aktivni građani – bolje društvo: zagovaranjem ka saradnji i demokratskom razvoju. Učesnici su imali priliku da vide kako se “mapira teren” kako bi se identifikovali akteri koji su manje ili više aktivni, za, protiv ili neutralni u odnosu na zagovaračku inicijativu i videti koji su mogući uglovi gledanja i perspektiva na određenu zagovaračku temu.

- **Fondacija Centar za demokratiju** organizovala je webinar na temu [„Solidarnost tokom pandemije- Odgovor civilnog društva u lokalnoj zajednici”](#). Na webinaru je bilo reči o tome kako doći do najugroženijih, kako organizovati snabdevanje starijih sugrađana, kako je funkcionisala saradnja između lokalne samouprave, organizacija civilnog društva, zdravstvenih ustanova.

-**Beogradski centar za ljudska prava** je [saopštio](#) da je Agencija Evropske unije za osnovna prava – FRA objavila je izveštaj o stanju osnovnih ljudskih prava za 2020. godinu. U izveštaj su po prvi put, pored zemalja članica EU uključene i zemlje kandidati za članstvo – Srbija i Severna Makedonija. Izveštaj FRA 2020 posebno naglašava važnost zaštite osnovnih ljudskih prava usled pandemije COVID-19.

-**Transparentnost Srbija** [saopštila](#) je da i dalje opada transparentnost rada državnih organa. Transparentnost postupanja Vlade i drugih državnih organa značajno je umanjena za vreme vanrednog stanja zbog pandemije Covid 19. Na konferenciji za novinare na kojoj su predstavljeni rezultati istraživanja Transparentnosti Srbije o transparentnosti rada Vlade i drugih državnih organa, istaknuto je da mnoge informacije nisu dostupne javnosti i kao primer izdvojio odluku o tajnosti broja respiratora u zemlji, informacije o sprovedenim nabavkama respiratora i medicinske opreme, kao i podatke o potrebama zdravstvenih institucija i o primljenim donacijama.

-Centar za istraživanje, transparentnost i odgovornost (CRTA) [objavila](#) je da je njihova posmatračka misija završila regrutaciju i obuku više od 1700 posmatrača koji će na izborni dan, 21. juna, biti raspoređeni na slučajnom i reprezentativnom uzorku od 500 biračkih mesta. Posmatranje izbornog procesa na ovakvom uzorku omogućiće Crti izveštavanje o toku izbora, poštovanju zakona i izbornih procedura na svim biračkim mestima u Srbiji. Posmatrači, obučeni po najvišim međunarodnim standardima, pratiće kvalitet izbornog procesa na biračkim mestima kao i dešavanja i atmosferu ispred biračkih mesta.

-Centar za prava deteta objavio je [Sažetu analizu o novousvojenoj Strategiji za prevenciju i zaštitu dece od nasilja od 2020. do 2023. godine](#). Vlada Republike Srbije je na sednici 21. maja 2020. godine usvojila Strategiju za prevenciju i zaštitu dece od nasilja za period od 2020. do 2023. godine sa pripadajućim Akcionim planom za 2020. i 2021. godinu. Ovaj dokument predstavlja važan korak u procesu strateškog unapređenja zaštite dece od nasilja u Srbiji, posebno kada se ima u vidu to da je prethodna Nacionalna strategija za prevenciju i zaštitu dece od nasilja obuhvatala period od 2009. do 2015. godine. Centar za prava deteta navodi da i pored nespornog značaja ovog strateškog dokumenta, ipak postoje [određeni propusti](#) koji su se dogodili tokom procesa njegovog usvajanja.

-Inicijativa za prava osoba sa mentalnim invaliditetom MDRI-S i Udruženje Naša kuća iz Beograda pozivaju na [infosesiju za poslodavce](#) o značaju uključivanja mladih sa mentalnim invaliditetom u svet rada. Na infosesiji će biti predstavljene beneficije koje može da ostvari poslodavac kada zaposli osobu sa invaliditetom (za prilagođavanje radnog mesta, refundaciju zarade radnom asistentu, subvenciju zarade za osobu sa invaliditetom bez radnog iskustva, itd.) prema Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa invaliditetom, kao i obaveze poslodavaca prema istom zakonu.

Inicijativa za prava osoba sa mentalnim invaliditetom MDRI-S i Udruženje Naša Kuća takođe organizuju [jednodnevnu obuku](#) o značaju uključivanja mladih osoba sa mentalnim invaliditetom u svet rada koju ćemo realizovati u četvrtak 25. juna 2020. godine u Beogradu. Obuka je namenjena osobama sa mentalnim invaliditetom, roditeljima/starateljima osoba sa invaliditetom kao i organizacijama osoba sa invaliditetom.

PSIHOSOCIJALNA PODRŠKA

-Autonomni ženski centar objavio je saopštenje pod nazivom: [Reagujte pre zločina, ne posle!](#) U saopštenju se navodi da je da smo tokom prethodnih nedelju dana čitali smo o ubistvu još dve žene, kao i o seriji napada na žene koje su takođe mogle biti žrtve ovog zločina. Od početka godine u Srbiji je 14 žena ubijeno od strane partnera ili člana porodice, a osim njih, nasilnici su ubili još 4 osobe. AŽC postavlja pitanje šta će nadležne državne institucije učiniti da zaustave ovaj niz?

HUMANITARNA POMOĆ

-Srpski filantroski forum organizovao je [razgovor](#) na temu šta država treba i mora da uradi za neprofitni sektor, nevladine organizacije, udruženja i civilni sektor. Na samom početku, predstavnici organizacije Catalyst Balkans su predstavili ključne tačke istraživanja o finansijskim potrebama i izazovima sa kojima se susreću neprofitne organizacije tokom i nakon krize izazvane pandemijom. Takođe je istaknuto da su organizacije, fondacije, kompanije okupljene u Srpskom filantropskom forumu, prikupile su i realizovale

pomoć u vrednosti od skoro 2 miliona evra, od pomoći zdravstvenim ustanovama, do pomoći udruženjima koja okupljaju i pomažu onima kojima je pandemija samo donela dodatne probleme sa kojima su se suočavali.

-Fondacija Ana i Vlade Divac nastavila je sa podelom paketa pomoći u gradovima širom Srbije. Ukupno 836 paketa je podeljeno u [Čačku](#) u saradnji sa školom „1. novembar“, Centrom za pružanje usluga socijalne zaštite „Zračak“, Udruženjem slepih i slabovidih, Udruženjem građana LARIS, Društvom paraplegičara Čačak, Udruženjem distrofičara, Kolom srpskih sestara, Udruženjem za cerebralnu paralizu, Udruženjem gluvih i gluvonemih Čačak, Udruženjem osoba obolelih od malignih bolesti. U [Prokuplju](#) je podeljeno 432 paketa najugroženijim porodicama - 402 za korisnike tuđe nege u ovom gradu i pomoći i 30 za korisnike dnevnog boravka „Sunce“ za decu sa smetnjama u razvoju. Dok je u [Nišu](#) podeljeno ukupno 1452 paketa najugroženijim stanovnicima - porodicama učenika škole sa domom učenika „Bubanj“, SoS dečjem selu Niš, Udruženju distrofičara Niš, osobama sa invaliditetom, samohranim roditeljima, porodicama bez primanja, deci bez roditeljskog staranja.

-Asocijacija DUGA nastavlja da u okviru projekta [“Odgovor na COVID 19 pandemiju na teritoriji Mačvanskog i Kolubarskog okruga”](#) svim ranjivim grupama ljudi, pogođenim globalnom pandemijom koronavirusa pruži pomoć i podršku. U DUGI navode da je prvi i najznačajniji cilj njihovog rada: “Ne čekamo ugrožene grupe i pojedince da dođu do nas, mi stižemo do vas!”